

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ЧЕТИРИДЕСЕТ И ТРЕТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ
КОМИСИЯ ПО БЮДЖЕТ И ФИНАНСИ

19
10
[Signature]

ДОКЛАД

Относно: изслушване на предложените кандидати Бисер Стоянов Манолов, Виктор Иванов Йоцов, Григорий Цветанов Вазов и Димитър Борисов Радев за управител на Българската народна банка

На открито заседание, проведено на 9 юли 2015 г. и излъчено в реално време в интернет страницата на Народното събрание, Комисията по бюджет и финанси проведе изслушване на предложените кандидати за управител на Българската народна банка по реда на раздел III от приетите процедурни правила за условията и реда за предлагане на кандидати за управител на Българската народна банка, представяне и публично оповестяване на документите и изслушването на кандидатите в Комисията по бюджет и финанси, както и процедурата за избор от Народното събрание (ДВ, бр. 44 от 2015 г.), наричани по-нататък „процедурни правила”.

Председателят на Комисията по бюджет и финанси г-жа Менда Стоянова отбеляза, че видно от представените от четиримата кандидати - Бисер Манолов, Виктор Йоцов, Григорий Вазов и Димитър Радев - документи, същите отговарят на изискванията на Закона за Българската народна банка за заемане на длъжността управител на Българската народна банка и следва да бъдат допуснати до изслушване.

Кандидатурата на г-н Бисер Манолов, предложена от парламентарната група „Реформаторски блок”, беше представена от н.п. Димитър Танев.

Г-н Манолов има магистърска степен по икономика от Университета за национално и световно стопанство. През 1990 г. започва кариерата си в банковия сектор, като в продължение на 14 години работи на всички възможни нива в банковата йерархия. През 2002 г. е един от учредителите на Българската дилърска асоциация, която представлява интересите на търговците на ценни книжа. От 2003 г. до 2011г. Бисер Манолов е председател на Управителния съвет на Фонда за гарантиране на влоговете в банките, а от 2011г. е избран за член на Управителния съвет от Асоциацията на банките в България. Кандидатът притежава и международен опит в сферата на банковото

управление и банковия надзор като бивш член на Изпълнителния съвет на Международната асоциация на институциите за гарантиране на депозитите, която разработва правила за гарантиране на влоговете в международен план. В заключение г-н Танев отбеляза, че г-н Манолов е доказан професионалист, човек с безупречна репутация в банковия сектор и следва да стане управител на Българската народна банка.

След представянето на кандидатурата се премина към личното представяне на г-н Манолов и излагане на неговата концепция за дейността на Българската народна банка.

В изложението си „Еврозоната – пътят за дългосрочна финансова стабилност” г-н Манолов акцентира върху ролята на централната банка като активен участник по пътя на присъединяването на страната към Еврозоната. За тази цел според него между Централната банка и Министерство на финансите трябва да се създаде един управляващ комитет с подкомитети за държавна администрация, парична система, финансова система, икономика и комуникации, публично оповестяване. Аналогия беше направена с Латвийския модел като беше посочено, че преди присъединяването на Латвия към Еврозоната държавата е била в силна банкова криза, а след присъединяването има 14% ръст на инвестициите в страната. В този смисъл той отбеляза, че България изпълнява всички Маастрихски критерии, като липсваше единствено политическото решение. Ето защо той приветства решението на правителството за създаване на Координационен съвет за подготовка на страната за членство в Еврозоната.

В концепцията си г-н Манолов застъпи тезата, че трябва незабавно да се предприемат стъпки към присъединяването на страната към Единния надзорен механизъм, тъй като чрез него се цели достигането на такова ниво на банкови регулации и качество на активите в банковата система, които ще ограничат използването на публични средства в случай на криза. Ако България бъде одобрена за член в Единния надзорен механизъм под надзора на Централната банка ще попаднат единствено трите най-големи банки т.е. няма да има напрежение за малките банки. Присъединяването на България към единния надзорен механизъм ще доведе до подобряване на координацията по надзора с останалите държави членки в Еврозоната; до участие на страната в изграждането на архитектурата на надзорния механизъм в Централната европейска банка; до подобряване достъпа до информация за банковата система в рамките на Банковия съюз; до подобряване на условията за финансиране на страната; до повишаване на кредитния рейтинг на страната, макар все още да не е в Еврозоната, а това води до икономически растеж; България ще има достъп до

ресурса на Европейския фонд за реструктуриране и възстановяване. Г-н Манолов подчерта, че едно такова членство в Единния надзорен механизъм, без да сме членове на Еврозоната, има и своите негативни страни – страната губи националния си суверинитет в областта на банковия надзор, тъй като решенията се вземат изцяло от Европейската централна банка; страната няма да има достъп до капиталова подкрепа от Европейския стабилизационен механизъм, както и няма да има право на глас в Управителния съвет на Европейската централна банка. Все пак според него позитивите са много повече от негативите. В дългосрочен план присъединяването на България към Еврозоната е вид застраховка за финансовата и банковата системи на страната.

В изложението си г-н Манолов очерта и промените, които трябва да настъпят в Българската народна банка с оглед на събитията в банковата система през 2014 г. Според него, на първо място, системата за ранно предупреждение трябва да се извади от дирекция „Банков надзор“ в Българската народна банка и да отиде на пряко подчинение на Управителния съвет. По този начин Управителният съвет няма да бъде поставен в положение да взема решение в критични моменти без налична информация и контрол върху текущото упражняване на надзорните функции. На второ място, Българската народна банка трябва да има достъп до междинните финансови отчети, които одитната компания представя първо на Управителния съвет на дадена търговска банка. Ако тези отчети са постоянно некачествени, Българската народна банка трябва да има право да предпише смяна на съответната одитна компания. На трето място, да се засили сътрудничеството между Българската народна банка и органите на финансовото разузнаване с оглед процедурите по идентифициране на крайния собственик на капитала. На четвърто място, трябва да се създаде формален механизъм за оценка квалификацията на всички кандидати за членове на Управителния съвет, за да се установи тяхната компетентност по отношение на основните дейности на банката.

В заключение г-н Манолов отбеляза, че ако банките бъдат регулаторно притискани, тогава върху тях трябва да се упражнява правилен надзор. Но ако бъдат регулаторно тормозени, тогава те ще се одръпнат от своята основна дейност да кредитират. А към настоящия момент предприемачеството е на катастрофално ниско ниво. В този смисъл ако нямаш финансиране, няма как да бъдеш предприемчив.

Съгласно т. 5, от раздел III от процедурните правила г-жа Менда Стоянова представи в резюме постъпилите въпроси към всички кандидати за управител на Българската народна банка от вестник

„Капитал” и Economix.bg, които могат да бъдат групирани в следните групи въпроси:

1. Мерки за подобряване на банковия надзор и неговата ефективност – дали са нужни по-чести надзорни проверки на място; дали кандидатите биха се сезирали и назначавали проверки по публикации; дали трябва да се бърза по направленията включване в Единния банков надзор и Евронзоната и какви според тях са реалистичните срокове за приемането ни; дали трябва да има държавни банки и защо.

2. Доклад на Европейската комисия за макроикономическите дисбаланси на България – дали кандидатите са съгласни с критичните констатации в доклада на експертите от Брюксел, с кои не и защо.

3. Проверка на качеството на активите и стрес-тестовите на банките – според кандидатите дали може да се ускори процедурата, както настоява Европейската комисия, и как трябва да се реагира, в случай че тестовите покажат капиталови дупки в една или няколко институции.

4. Публичност и прозрачност в действията на Българската народна банка – дали има елементи от дейността ѝ (дневен ред на заседания, решения, мерки на Управителния съвет), които кандидатите биха направили публични.

5. По отношение на кризата в Гърция – как кандидатите оценяват действията на Българската народна банка и дали може още нещо да се предприеме в посока защита на банковата система от гръцката криза.

6. Готовност за сформирането на екип при евентуален избор от народните представители – дали кандидатите имат готовност с кандидатури за постове на двамата подуправители.

В отговор г-н Манолов отбеляза, че на повечето въпроси е дал отговор в своята презентация. По отношение на подобряване на банковия надзор и неговата ефективност той посочи, че би взел под внимание публикации в медиите относно състоянието на търговските банки при положение, че те са достатъчно задълбочени. Според него трябва да има държавна търговска банка, която да е насочена главно към стратегическо кредитиране по сектори, но не и към търговско кредитиране. Що се отнася до кризата в Гърция, на база на публичната информация, с която разполага, според него предприетите от Българската народна банка действия са адекватни. Г-н Манолов заяви, че има готовност за свой екип, но същият ще бъде обявен едва след избирането му за управител на Българската народна банка.

В хода на изслушването бяха зададени въпроси от народните представители Георги Кадиев - дали дирекция „Банков надзор“ в Българската народна банка има необходимия капацитет да осъществява надзорната си дейност и по отношение на казуса с Корпоративна търговска банка дали всички членове на управителния съвет носят солидарна отговорност за нейния фалит, от Петър Чобанов, който отбелязвайки, че презентацията е едно добро техническо описание на присъединяването на България към Еврозоната и някак си липсва стратегията за дейността на Българската народна банка, поиска да се дадат повече детайли относно използваният в изложението на кандидата израз „банките не трябва да бъдат тормозени от регулации“ и попита дали кандидатът има интерес за мястото на подуправител, ако не бъде избран за управител, от Николай Александров – как г-н Манолов ще коментира отвързването на лева от германската марка при евентуално присъединяване на България към ERM 2 и дали той като евентуален бъдещ гуверньор ще може да удържи това положение, от Алиосман Имамов – защо в изложението е пропуснат валутния курс като един от критериите за присъединяването към Еврозоната и какво е мнението на кандидата по въпроса за съотношението между фиксирания от борда валутен курс и реалния курс на лева, от Георги Търновоалийски – докога ще има в страната Паричен съвет, ако имаме предвид думите на председателя на Европейската централна банка Марио Драги, че България няма да бъде приета в Еврозоната.

В отговор на поставените въпроси г-н Манолов отбеляза, че административният капацитет трябва да бъде повишен в дирекция „Банков надзор“ и това е безспорно. Що се отнася до казуса – Корпоративна търговска банка, според него целият Управителен съвет следва от морална гледна точка да носи отговорност. Във връзка с използваната дума „тормоз“ смисълът, който е вложил в изложението е по-скоро за скоростта, с която трябва да бъде направена оценката на качеството на активите, тъй като няма много компании на пазара, които да извършат тази дейност. Г-н Манолов подчерта, че България трябва да влезе в Еврозоната с Валутен борд, като съотношението евро/лев е реално. По отношение на изказването на Марио Драги той изрази увереност, че след две, три години той ще има коренно различно мнение, но все пак България трябва да положи доста усилия да „напише домашното си“ преди да подаде молба за членство в Еврозоната.

Кандидатурата на г-н Виктор Йоцов, предложена от парламентарната група „АБВ“, беше представена от н.п. Георги Ключуков. Виктор Йоцов е доктор по икономика - титла, която е защитил в Икономическия институт на Българската академия на

науките, специализирал е прогнозиране и управление на икономическите процеси, банково дело, централни банкови институции в Световната банка, Австрия, Швейцария, Великобритания. Професионалният му опит включва 8 години работа в Българската народна банка, като е достигнал до длъжността главен икономист и ръководител на дирекцията за икономически изследвания и прогнози. В продължение на 7 години е представител на България в Международния валутен фонд и съветник на изпълнителния директор. Понастоящем се занимава с научна и преподавателска дейност в Университета за национално и световно стопанство и Българската академия на науките. В заключение кандидатурата на Виктор Йоцов отговаря на всички най-високи изисквания за познания в областта на банковото дело и икономиката, квалификация, придобит опит и авторитет.

След представянето на кандидатурата се премина към личното представяне на г-н Йоцов и излагане на неговата концепция за дейността на Българската народна банка.

В изложението си г-н Йоцов акцентира върху няколко момента: ролята на Българската народна банка в нашия икономически и обществен живот; кратък прочит на събитията в Корпоративна търговска банка и какви мерки следва да бъдат взети в областта на банковия надзор.

Застъпена беше тезата, че в момента се наблюдава силен спад в доверието на Българската народна банка, поради събитията около Корпоративна търговска банка. Той сподели, че от личен опит знае колко труд е трябвало да бъде положен, за да се възвърне загубеното през 1996-1997 г. доверие в Българската народна банка. Причината за този спад на доверие сега е банковият надзор, тъй като останалите направления в банката работят перфектно и затова малко се знае за тях.

Проблемът с Корпоративна търговска банка е резултат от една страна на поведението на самата банка, която е предоставяла необезпечени кредити или кредити в противовес с изискванията за свързани лица, раздавала е кредити на кухи фирми, фирми без история, извършвала е сериозни нарушения на наредби, дори и на закони, имало е депозити с пъти по-високи лихви от останалите банки, а от друга страна е поведението на институциите, които е следвало да я наблюдават – банковия надзор, финансовото разузнаване и донякъде прокуратурата. Освен това според доклада на Временната комисия за Корпоративна търговска банка за периода 2009 до 2014 г. е извършена само една инспекция в Корпоративна търговска банка, което е абсолютно недопустимо. В този смисъл, за да се прецени до каква

степен носи отговорност Управителния съвет следва да се отговори на въпроса дали надзорните доклади са били разглеждани от Управителния съвет на Българската народна банка. Според г-н Йоцов, за да се възстанови доверието в надзорната функция на банката следва да се предприемат следните мерки:

1. да се направят не само структурни и персонални промени в сферата на банковия надзор, като се засили ролята на дистанционния надзор. Освен това следва да се обсъди въпроса дали Банковият надзор трябва да остане в Българската народна банка или да бъде извън нея, като банковият се обедини с финансовия надзор, както е в Германия, Финландия, Естония и други страни;
2. да се осъществява по-добра комуникация на проверките от надзора, като трябва да се намери баланса между обществения интерес и професионалната и банкова тайна.

В изложението си г-н Йоцов подчерта, че страната трябва да върви към присъединяване към Банковия съюз, като преди това трябва да се направи преглед и оценка на активите, след което ще бъдат направени стрес-тестове. Въпросът, който отново се поставя е как резултатите от стрес-тестовите да бъдат доведени до знанието на обществото, тъй като става въпрос за една твърде детайлна цифрова информация, която е трудно разбираема. Застъпена беше тезата, че Българската народна банка играе по-скоро второстепенна роля в процеса на присъединяване на страната към Еврозоната. По отношение на независимостта на Българската народна банка беше посочено, че тя не трябва да бъде самоцел, а напротив банката трябва да е доверен съветник както на правителството, така и на обществото. Хората нямат висока финансова култура, така че Българската народна банка трябва да съдейства за огромяването на населението с публикации, конференции, семинари. В заключение той отбеляза, че не се налагат големи структурни промени в Българската народна банка, както това е било през 1997 г. Българската народна банка следва да осигури стабилност в банковата система, както това е направено по отношение на кризата в Гърция, като са взети правилните навременни действия.

Съгласно т. 5, от раздел III от процедурните правила г-жа Менда Стоянова отново представи в резюме постъпилите въпроси към всички кандидати за управител на Българската народна банка от вестник „Капитал” и Economix.bg.

В отговор на въпросите г-н Йоцов отбеляза, че преди всичко трябва да има дистанционен надзор, който да следи данните и при възникнал проблем да се извърши надзорна проверка на място. Той би

назначавал проверки по публикации при положение, че тези публикации са достатъчно сериозни. Според г-н Йоцов трябва да се бърза за включване на страната в Единния банков надзор и в Еврозоната. Той изрази съгласие с критичните констатации на експертите в Брюксел в Доклада на Европейската комисия за макроикономическите дисбаланси на България. Г-н Йоцов застъпи тезата, че макар да не е поддържник на банките с държавен капитал, трябва да има такава банка, която да е ориентирана към кредитирането на малки и средни предприятия, насочени към износ. Според него има доста решения на Управителния съвет на Българската народна банка, които не трябва да бъдат държани в тайна, но има и такива, които трябва да бъдат доведени до знанието на обществото след определен период от време. Въпрос на преценка е колко дълъг да бъде този период. Той също декларира готовност, че е сформирал екип.

Към кандидата бяха зададени въпроси и изразени становища от народните представители Георги Ковачев - дали има интерес за мястото на подуправител на Българската народна банка, ако не бъде избран за неин управител, от Николай Александров, който изрази несъгласие с изразената от г-н Йоцов теза, че при ERM2 Българската народна банка няма водеща функция. Напротив, влизането в ERM2 е политическо решение посредством молба за членство, но Българската народна банка има водеща роля в процеса за присъединяване. Имайки предвид думите на кандидата „Българската народна банка трябва да бъде доверен съветник на правителството“, изразено беше съмнение тя да не бъде превърната в подопечна на Министерство на финансите, Петър Чобанов изрази несъгласие с тезата за второстепенната роля на Българската народна банка в процеса на присъединяване на страната към ERM2 и попита дали г-н Йоцов би бил готов да критикува правителството ако се отклони от фискалните цели или е налице проблем пред финансовата стабилност на страната, и от Димитър Танев – дали целият Управителен съвет на Българската народна банка следва да носи отговорност за фалита на Корпоративна търговска банка или този казус ще приключи с оставката на Управителя на банката, двама следствени бивши подуправители и всички останали ще бъдат „в бяло“.

В отговор на поставените въпроси г-н Йоцов отбеляза, че може би се е изразил неправилно по отношение на второстепенната роля на Българската народна банка в процеса на присъединяване на страната към Еврозоната. По-скоро следва да се има предвид, че присъединяването е политически процес и в този смисъл Българската народна банка не е водеща.

Г-н Йоцов категорично заяви, че ще бъде критичен към действията на Правителството, ако с тях се поставя под заплаха фискалната стабилност на страната. Като пример беше дадена Аржентина, която преди 12-13 години направи злополучен опит да има Паричен съвет с разхлабена фискална политика. Г-н Йоцов отбеляза, че членовете на Управителния съвет не носят юридическа отговорност, а по-скоро морална. Той изрази вероятност да приеме поста на подуправител, ако такъв му бъде предложен.

Кандидатурата на г-н Григорий Вазов, предложена от парламентарната група „Патриотичен фронт“, беше представена от н.п. Полина Карастоянова и Емил Димитров. Доц. Григорий Вазов се ползва с широка обществена подкрепа в академичната общност, във финансовите делови среди. Той е изградил кариерата си пред очите на обществото и е създал уважаваното Висше училище по застраховане и финанси.

Доц. Григорий Вазов е доктор по икономика, президент и ректор на Висшето училище по застраховане и финанси (ВУЗФ), гл. секретар на Съвета на ректорите на висшите училища в България. Академичната му кариера започва след завършване на висше образование в Свищов. Бил е последователно асистент, старши асистент, главен асистент и доцент във Висшия институт по финанси и счетоводство „Д.А.Ценов“ – гр. Свищов. След това е доцент и декан на Финансово-счетоводния факултет в Университета по национално и световно стопанство. През 1990-1992 г. е научен секретар в Национален център по мениджмънт, София.

Доц. Вазов е работил и в държавната администрация като съветник на министъра в Министерство на индустрията и търговията, а в периода 1991-1992г. заема длъжността началник на управление „Финансово-икономически анализи и регулатори“ в същото министерство. През 1992 г. става заместник-министър в Министерство на промишлеността.

В банковата сфера е бил председател на Съвета на директорите на Търговска банка „Балканбанк“ АД, член на Съвета на директорите на Международна банка за икономическо сътрудничество - Москва, на Международна инвестиционна банка – Москва и на Банковата консолидационна компания. Освен това доц. Вазов е ръководител и участник в редица научноприложими проекти като например: Финансов анализ на „Кремиковци“ ЕАД – София и стратегия за развитие, Финансово икономически анализ на „Асарел Медет“ АД – Панагюрище за периода 1995-1997 г. и бизнес оценка на дружеството, модел за реструктуриране на „КЦМ“ АД - Пловдив и много други.

Научните му интереси продължават и в момента. В сферата на макроикономиката, теорията на финансите, корпоративните финанси, теория на управлението. Има над 100 научни труда. В това число самостоятелна монография, три учебника, поредица от статии, научни доклади и рецензии.

След представянето на кандидатурата се премина към личното представяне на доц. Вазов и излагане на неговата концепция за дейността на Българската народна банка.

В изложението си доц. Вазов наблегна на визията за краткосрочното развитие на Българската народна банка, тъй като в представянето на предишните кандидати подробно е засегнато развитието на банката в средносрочен и дългосрочен аспект, а именно присъединяването на страната към Евророната и Единния банков надзор. Според него, за да бъде възстановен отново респекта в Българската народна банка в краткосрочен план са необходими промени в Закона за Българската народна банка по отношение на функциите на Управителния съвет. Трябва ясно и точно да бъдат разписани функциите и задачите на всеки един член на Управителния съвет. На второ място в Емисионно и Банково управление има достатъчно анализаторски дирекции. Според него рискът, който трябва да бъде правен на цялата банкова система и на цялата икономика на България трябва да бъде изнесен в една дирекция и да бъде подчинен на Управителния съвет.

В средносрочен аспект следва да се запази Валутния борд. Според доц. Вазов на практика атаката през 2014 г. е била срещу Валутния борд. В този смисъл банковата система на страната е издържала много сериозен стрес-тест и в момента съществува и функционира в много добри параметри. Той изрази увереност, че атаките към Валутния борд ще продължат, независимо под каква форма и по какъв начин. Според него причините се коренят в наличието на резерв, който не е огромен, но все още не е използван и предизвиква много сериозен интерес в международни и български финансови експерти. Следователно трябва да се вземат сериозни мерки за спокойното функциониране на Валутния борд до влизането на страната в Евророната.

Доц. Вазов приветства решението на правителството за създаване на Координационен съвет за подготовка на страната за членство в Евророната. Той посъветва законодателите ясно и точно да разпишат функциите, задачите, целите на този координационен съвет, взаимодействието с Българска народна банка и с Комисията по финансов надзор, за да могат да бъдат защитени при евентуална

промяна в състава на управленските структури. В тази законодателна дейност все пак трябва да се даде по-голям приоритет на Българска народна банка, тъй като технически тя разполага със сериозен капацитет. Наред с това той подчерта, че следва да се предприемат действия и мерки за осигуряване на по-сериозна кредитна активност на българските банки, тъй като при стресирана, ограничена или самоограничаваща се банкова система, каквато в случая е българската, е много трудно да се постигне икономически ръст. Освен това доц. Вазов подчерта, че според него най-правилният управленски подход на новия управител е да направи сериозен анализ на протоколите от заседанията и на решенията на Управителния съвет, за да се разбере кой какво е казал, защо го е казал и какво решение точно е взето при съответната икономическа ситуация. По този начин ще се възстанови институционалният респект на Българската народна банка.

Съгласно т. 5, от раздел III от процедурните правила г-жа Менда Стоянова отново представи в резюме постъпилите въпроси към всички кандидати за управител на Българската народна банка от вестник „Капитал” и Economix.bg.

В отговор на поставените въпроси доц. Вазов отбеляза, че следва да се правят по-чести надзорни проверки на място, но по отношение на извършването на проверки по публикации той изрази сериозни съмнения относно естеството и качеството на тези публикации. Според него Управителният съвет е длъжен да се сезира само, когато е налице задълбочена публикация със съответните анализи, данни и изводи, и е подготвена от сериозен анализатор. По отношение на въпроса дали е съгласен с констатациите на експертите от Брюксел в Доклада на Европейската комисия за макроикономическите дисбаланси на България, той посочи, че за да изрази съгласие или не трябва да е ясно откъде експертите имат тази информация и едва след това може да каже дали е съгласен или не с техните съвети. По този повод той се изказа доста критично за компетентността на експертите, които работят в Европейската комисия. Критично беше и отношението му към стрес-тестовете, като посочи, че банките следва да хвърлят огромен ресурс, за да ги направят, а в същото време тези тестове ще бъдат направени от млади експерти, които все още не са завършили магистърското си образование. По въпроса доколко следва да се дава публичност на дневния ред и решенията на Управителния съвет доц. Вазов посочи, че следва да бъдем много внимателни, тъй като една сериозна част от тази информация е елемент от българската национална сигурност. По въпроса дали следва да има държавна банка, той застъпи становището, че си имаме държавна банка и повече такива банки не са необходими. Той счита, че държавата трябва да обърне малко по-сериозно внимание

на тази банка, която повече да насърчава българската индустрия. По-скоро следва да се засили ролята на банките с български капитали, тъй като те също са част от националната сигурност на страната. Доц. Вазов също потвърди, че ако бъде избран за управител, има готовност със свой екип като първите хора, които би поканил са останалите кандидати за управители на Българската народна банка. По отношение на кризата в Гърция неговото становище също е, че това което е направено досега от Българска народна банка е достатъчно и не може повече да бъде направено за защита на банките с гръцки капитали.

Към кандидата бяха зададени въпроси от народния представител Петър Чобанов – дали би приел да заеме поста подуправител, ако не бъде избран за управител и дали при определяне на функциите и задачите на членовете на Управителния съвет ще бъдат ли разписани такива и за членовете на Управителния съвет от квотата на Президента и на последно място, ще запази ли Валутния борд в сегашния му вид или ще го смени с модифициран Валутен борд, за който преди години се говореше и който дава повече възможности за макроикономическо въздействие върху ситуацията в страната.

В отговор доц. Вазов посочи, че винаги „играе само за първото място“, като по този начин изключи възможността да приеме поста подуправител, ако му бъде предложен. По отношение на разписването на функциите на членовете на Управителния съвет той посочи, че има закони на мениджмънта, които са най-добрите формули за работа на един Управителен съвет. В този смисъл той ще заимства функциите, задачите и отговорностите на Управителния или Надзорния съвет в една търговска банка, като леко ги модифицира за Управителния съвет на Българската народна банка. А по отношение на Валутния борд според него „модифицираните неща водят до грешки“. Той категорично поддържа тезата за „твърд Валутен борд“, какъвто е в момента, до влизането на страната в Еврозоната. .

Кандидатурата на г-н Димитър Радев, предложена от парламентарната група „ГЕРБ“ и подкрепена от парламентарната група “Реформаторски блок” беше представена от г-жа Менда Стоянова – председател на Комисията по бюджет и финанси.

Г-н Радев е финансист с изключително богат опит, придобит в продължение на 35 години както в страната, така и в международен план.

В качеството си на заместник-министър на финансите в шест поредни правителства след 1991г., той има водеща роля в изграждането на съвременната система за съставяне, изпълнение и отчитане на

държавния бюджет: от нормативната рамка до ключови системи за управление на бюджетния процес, включително тези за формулиране на макроикономическата рамка на бюджета, държавното съкровище, „единната сметка“ за касовото изпълнение на бюджета, фискалния резерв, бюджетното счетоводство и държавната финансова статистика.

Г-н Радев има значителен опит и в управлението на банки. Той участва три години в Надзорния съвет на Търговска банка Експресбанк и седем години като член на Административния съвет на Банката за развитие на Съвета на Европа. Периодът, в който той участва в надзора на Експресбанк, се свързва със запазването на финансовата стабилност на банката в условията на финансова криза и впоследствие – с успешната ѝ приватизация. По време на участието му в управлението на Банката за развитие на Съвета на Европа в нея се извършват важни реформи, включително по отношение на нейния капитал и структура на управление, в резултат на което банката получава най-високия кредитен рейтинг.

През последните 14 години г-н Радев работи в Международния валутен фонд (МВФ). През този период той ръководи мисии в сферата на управление на публичните финанси в над 20 страни от Европа, Близкия Изток, Централна Азия и Африка. Опитът му в МВФ би бил изключително полезен, ако бъде избран за управител на Българската народна банка, като се има предвид, че централните банки са едни от основните контрагенти на МВФ и управителят, по право, включително в България, изпълнява функциите на гуверньор за страната си в МВФ.

След представянето на кандидатурата се премина към личното представяне на г-н Радев и излагане на неговата концепция за дейността на Българската народна банка.

Концепцията си г-н Радев разви в три основни направления: незабавни мерки; стратегически цели; и институционално развитие. Логиката на изложението му е, че са необходими, преди всичко спешни стъпки за възстановяване на общественото доверие в Българската народна банка. Тези стъпки обаче ще постигнат устойчив резултат, само ако са проведени в контекста на ясно формулирани стратегически цели, които от своя страна ще дадат насоката за институционалното развитие на Централната банка.

I. Незабавни приоритети

Незабавните приоритети са продиктувани до голяма степен от събитията през последната година, свързани основно с кризата с Корпоративна търговска банка. В този контекст г-н Радев очерта три групи от незабавни, взаимосвързани и приоритетни задачи, а именно: укрепването на банковия надзор упражняван от Българската народна банка

създаването на институционална рамка за разрешаване на проблеми в банковия сектор; и извършването на оценка на активите на търговските банки.

1. Укрепване на банковия надзор

Според г-н Радев приоритетна задача в сферата на банковия надзор е изпълнението на пакет от мерки за неговото реформиране и развитие. Този пакет ще се основава преди всичко на оценка за съответствието на нашите надзорни практики с Базелските принципи за ефективен банков надзор, които се приемат за международен стандарт в тази сфера. Целта му ще бъде да реформира и развие банковия надзор във възможно най-пълно съответствие с тези принципи. Основните източници на информация за изготвянето на пакета от мерки, освен собствените анализи на БНБ, ще бъдат: независимия преглед на българските надзорни практики, осъществен от МВФ и Световната банка; както и публикуваният вече доклад на парламентарната комисия за разследване дейността на Корпоративна търговска банка, и резултатите от стартиралата вече проверка на Сметната палата за дейността на банковия надзор. Г-н Радев предвижда подробният доклад за състоянието на банковия надзор и пакетът от мерки за неговото реформиране и развитие да бъде финализиран, одобрен от Управителния съвет на Българската народна банка и публично представен до края на м. септември 2015 г.

2. Институционална рамка за възстановяване и реструктуриране на банки

Според г-н Радев кризата с Корпоративна търговска банка ясно е показала, че липсват надеждни, нормативно установени инструменти за възстановяване и реструктуриране на банки. В този смисъл най-важната непосредствена стъпка в тази сфера е приемането на Закона за възстановяване и реструктуриране на кредитни институции, чийто проект вече се обсъжда в Народното събрание. Неговото изпълнение трябва да бъде подкрепено със съответни организационни форми и механизми. За г-н Радев една от най-важните краткосрочни задачи до края на годината е създаването на звеното за реструктуриране в БНБ и изграждането на неговия капацитет в съответствие с изискванията на закона.

3. Преглед на активите на търговските банки

Възстановяването на доверието в банковия надзор и банковата система на страната минава през задълбочена оценка на състоянието на финансовия ни сектор. Най-важната непосредствена задача в това отношение е прегледът за качеството на активите на търговските банки и провеждането на стрес тест на банковата система на основата на

резултатите от този преглед. Г-н Радев очерта условно три етапа в плана-график, към който смята да се придържа:

а) подготвителен (до края на м. октомври 2015 г.), включващ: изготвяне на задание и избор на консултант на БНБ и принципи за определяне на независими одитори и оценители, които да бъдат наети от търговските банки; и определяне на обхвата и методологията на прегледа с участието на външния консултант на БНБ;

б) същински (до края на м. май 2016 г.), включващ: прегледа на качеството на активите; и анализ на данните и изготвяне на предварителен доклад; и

в) заключителен (до края на м. юли 2016 г.), включващ: комуникация с банките относно резултатите от прегледа, включително по отношение на потенциален капиталов недостиг; изготвяне на окончателен доклад и публично оповестяване; и провеждане на стрес-тест на банковата система на база на резултатите от прегледа на активите.

Г-н Радев отбеляза, че прегледът на активите на търговските банки ще бъде използван като въведение към цялостна оценка на състоянието на финансовия ни сектор. Международно признатият инструмент в тази сфера е т. нар. Програма за оценка на финансовата система, осъществявана от МВФ с участие на Световната Банка. Според г-н Радев програмата следва да включва два основни компонента: (1) оценка на стабилността на финансовия сектор, съпроводена с анализи на връзките между банките, преглед на качеството на банковия надзор и другите надзорни органи, и преглед на надеждността на рамката за реагиране при проблеми във финансовия сектор; и (2) оценка на приноса на финансовия сектор за икономическия растеж, фокусирана върху качеството на законовата рамка и на финансовата инфраструктура, включително платежните системи и системите за сетълмент, и евентуални пречки за конкурентоспособността и ефективността във финансовия сектор. Поради своя обхват, програмата се очаква да послужи като завършващ етап и същевременно независима оценка за изпълнението на изложените незабавните приоритетни мерки. Тази оценка той предвижда да се осъществи през втората половина на 2016 г.

План за действие и координация на мерките

Г-н Радев отбеляза, че предложените мерки са взаимосвързани и взаимозависими и тяхното успешно осъществяване изисква много добра координация. За да гарантира такава координация и последователност на мерките той е подготвил 18 месечен план за действие, който ще предложи на Управителния съвет на БНБ. Ключовите дати в него са четири:

- септември 2015 г. – приемане и публикуване на подробен доклад за състоянието на банковия надзор и конкретен пакет от мерки за неговото развитие в съответствие с Базелските принципи;

- декември 2015 г. – въвеждане на основни елементи от рамката за възстановяване и реструктуриране на банки, включително създаване на звеното за реструктуриране в БНБ;

- юли 2016 г. – приключване на стрес тестовете на банките на основата на прегледа на качеството на техните активи; и

- декември 2016 г. – финализиране на оценката на финансовата система от международните финансови институции и публикуване на нейните резултати.

II. Стратегически контекст

Според г-н Радев изпълнението на този 18 месечен план ще постигне устойчиви резултати, ако се проведе в подходящия стратегически контекст. Такъв стратегически контекст е пълноправното интегриране на страната в Европейската финансова архитектура. Това интегриране и по-специално присъединяването към Евроразоната, е политически и икономически проект. В този смисъл, решенията в тази сфера се взимат от правителството и, доколкото е необходима законодателна подкрепа, от парламента. Г-н Радев приветства решението за създаване на Координационен съвет, оглавяван от министъра на финансите, който да подготви страната за присъединяване към Евроразоната. Той предвижда БНБ да играе много активна роля в работата на съвета и в цялостния интеграционен процес, като максимално добре информира за своите решения и извършва съществена част от експертната работа.

Г-н Радев отбеляза, че при участието си в интеграционния процес БНБ ще отчете не само техническите, но и няколко по-фундаментални фактора:

- променената вътрешна и външна среда, свързани съответно с кризата с КТБ, която върна страната назад в този процес и като подготовка, и като доверие от страна на външните партньори; и с кризата в Гърция, която поставя нови предизвикателства в европейски мащаб;

- много по-разширителното тълкуване на критериите за членство в Евроразоната, като към официалните критерии се добавят на практика структурни критерии, свързани със стабилността на финансовата система, фискалната устойчивост на пенсионната и здравната системи, а също така с пазара на труда и конкурентоспособността на износа.

- значителните промени в самата Евроразона през последните години, които във финансовата сфера са свързани основно с изграждането на т. нар *Банков съюз*.

Г-н Радев подчерта, че фокусът на БНБ ще бъде естествено върху този ключов елемент от цялостния икономически и политически проект за присъединяване към Еврозоната. Банковият съюз, както е известно, се състои от три сегмента: единен надзорен механизъм; единен механизъм за реструктуриране; и единен механизъм за гарантиране на влогове. На този етап, единствено оперативен е единния банков надзор. Механизмът за реструктуриране се предвижда да се въведе през 2016 г., докато механизмът за гарантиране на влогове е все още в много начален стадий на развитие.

Според него членството на България в Банковия съюз не подлежи на съмнение. Основният въпрос на този етап е по какъв начин ще се реализира това членство. По принцип са възможни два подхода:

- следвайки стандартната процедура за присъединяване към Еврозоната, която всички сегашни страни-членки са следвали, а именно присъединяване към Валутния механизъм II (ERM II), след което изпълнение на критериите за членство и присъединяване към Еврозоната, с което автоматично ще се присъединим към всички нейни сегменти, включително тези които формират Банковия съюз; или

- следвайки подход на асиметрично присъединяване към отделни сегменти без получаване първоначално на правомощията на пълноправен член, ставайки по този начин първата страна към момента възприемайки подобен подход. При съществуващата архитектура на еврозоната единственият сегмент, към който можем да се присъединим на този етап е единния надзорен механизъм и като следствие от това единния механизъм за реструктуриране, който се предвижда да влезе в сила през 2016 г.

Г-н Радев застъпи становището, че решението за това какъв подход да бъде избран ще бъде формулирано от новосъздадения Координационен съвет за присъединяване към Еврозоната и одобрено от правителството и парламента. Това, което той ще изисква от представителите на БНБ на етапа на обсъждането е да се придържат към два принципа:

- оптимален баланс между отговорности и правомощия, които страната може да приеме, включително опции за достъп до механизмите за подкрепа, в това число ликвидна подкрепа от Европейската централна банка и капиталова подкрепа от европейския стабилизационен механизъм, които на този етап формално не съществуват; и

- недопускане под никаква форма на ерозия в контролните функции на БНБ преди пълноправното членство. При асиметричен подход, например, при неизменни условия, ще възникнат стимули за банките от еврозоната да конвертират дъщерните си дружества в България в клонове, с което: (1) няма да имат задължението да поддържат капитал в страната; и (2) няма да подлежат на контрол от БНБ по отношение на тяхната

ликвидност. Подобно развитие, особено в контекста на кризата с Гърция, е неприемливо от гледна точка на интересите на страната.

Г-н Радев обобщава, че стратегическата цел е ясна. Това, което предстои е да се вземе решение относно подходите и конкретните стъпки за нейното постигане. Организационната форма за формулиране на подобно решение вече съществува чрез новосъздадения Координационен съвет. Според него БНБ ще участва активно в процеса, фокусирайки се на въпросите свързани с Банковия съюз, и основавайки своята позиция на ясно формулирани принципи. Резултатите от прилагането на незабавните мерки в банковата сфера и резултатите от оценката на качеството на активите на търговските банки, допълнително ще допринесат за вземането на най-добро за страната решение.

III. Институционално развитие

Г-н Радев отбелязва, че стратегическата цел за членство в Еврозоната ще даде и насоката за по-нататъшното институционално развитие на БНБ. Това включва всички нейни основни функции. Позицията му по отношение на развитието на тези функции може накратко да бъде обобщена както следва:

Първо, Паричен съвет: Паричният съвет ще бъде запазен и поддържан до присъединяването на страната към Еврозоната. Основният аргумент за това е, че фиксираният валутен курс на лева към еврото и механизмът на Паричен съвет, който успешно функционира през последните осемнадесет години, са основата на която са изградени макроикономическата и финансовата стабилност в страната.

Второ, управление на валутните резерви: Международните валутни резерви ще се управляват стриктно в рамките на съществуващия консервативен мандат, определен от Закона за БНБ. Този подход е с доказана целесъобразност, гарантирайки сигурността, ликвидността и доходността на валутните резерви в условията на волатилност на международните финансови пазари и осигурява сигурност и стабилност на паричния съвет.

Трето, банков надзор: Банковият надзор ще се развива в посока на най-пълно възможно съответствие с Базелските принципи. Най-важните реформи включват: 1) засилване на надзора върху управлението на рисковете, произтичащи от свързаност, концентрация и големи експозиции; (2) повишаване на изисквателността по отношение на корпоративното управление на банките; (3) засилване на изискванията към финансовата отчетност и одита на банките; (4) установяване на нормативна рамка за предоставяне на информация и упражняването на контрол върху надзорната политика от Управителния съвет; (5) подобряване на надзорния

капацитет по отношение на персонал, организационна структура, и информационни технологии.

Четвърто, поддържане на налично-паричното обращение: На основата на изградената модерна инфраструктура, включително новият касов център и дружеството за касови услуги усилията ще бъдат насочени главно върху следното: (1) изготвяне и пускане в обращение на подобрени серии на съществуващите български банкноти, които вече надхвърлят пет години; (2) продължаваща оптимизация на разходите за производство чрез организирането на търг за производството на банкноти и замяна на ниските номинали банкноти с монети; (3) пълна подкрепа на създаденото през 2013 г. от БНБ съвместно дружество за производство на банкноти с френската компания Обертюр за получаване на лиценз за отпечатване на евро, което не е само въпрос на престиж, но и на икономическа изгода за страната; и (5) подготовка за осъществяването в средносрочен план на плавен процес на замяна на българските банкноти и монети с евро при присъединяване на страната към Еврозоната.

Пето, платежни системи: Основната цел в тази сфера е осъществяването на ефективен надзор и създаването на условия за пълно интегриране на платежните системи в страната с европейската платежна инфраструктура. Присъединяването на БНБ и българската банкова общност към европейската платежна система за брутен сетълмент в реално време в евро - TARGET2 е важна начална стъпка. По отношение на малките плащания в евро, БНБ ще работи основно за реализиране на национално ниво на проекта на Европейската комисия SEPA, за хармонизиране на европейските практики и стандарти, и за развитие на сигурни и удобни платежни услуги на конкурентни цени, без разлика между национални и презгранични плащания в Европа.

Шесто, фискално агентство: БНБ ще продължи да бъде надежден фискален агент на правителството на базата на сключени договори с Министерство на финансите при пазарни цени на услугите. Приоритетните задачи в тази сфера включват: (1) развитието на организиран и прозрачен пазар на държавни ценни книжа, което ще позволи те да бъдат допуснати като приемливо обезпечение при бъдещите операции с ЕЦБ и признаването на българските държавни дългови инструменти като високо ликвиден буфер в съответствие с директивата за капиталови изисквания за банките; и (2) интегриране и хармонизиране в средносрочен план с европейския пазар чрез присъединяване към новата техническа платформа на ЕЦБ за сетълмент на всички видове ценни книжа (т. нар. TARGET 2 SECURITIES).

Седмо, аналитична, изследователска и прогнозна дейност: Тримесечната публикация Икономически преглед ще се утвърди като най-важната публикация на банката в областта на макроикономическия анализ

и прогнози, докато годишният и полугодишните отчети ще се фокусират върху изпълнението на функциите на БНБ. БНБ ще участва активно в прогностичния цикъл на ЕЦБ и Европейската комиссия в рамките на Европейския семестър и ще задълбочи връзките и обмена на информация с други централни банки, научни организации и международни институции. Ще се подобрят формите и каналите за достъп до анализите и прогнозите на БНБ, включително във връзка с тяхното представяне пред парламента и широката общественост.

Осмо, статистика: Дейността в областта на статистиката ще се определя от ролята на БНБ като координатор на Специалния стандарт за разпространение на данни на МВФ. Усилията в тази насока ще бъдат насочени към завършване на подготовката съвместно с Министерството на финансите и НСИ и присъединяването на България към новия, с по-високи изисквания статистически стандарт SDDS Plus. Това ще бъде важен знак към местните и чуждестранни инвеститори, рейтинговите агенции и международните финансови институции, че статистиката, на основата на която се взимат важни макроикономически решения, включително паричната и лихвена статистика, статистиката на платежния баланс, външния дълг, международната инвестиционна позиция, финансовите сметки, както и за небанковите финансови институции, съответства на най-високия международен статистически стандарт.

В заключение г-н Радев отбеляза, че това са най-основните елементи от концепцията му за развитието на БНБ. Ако бъде избран, той ще предложи на Управителния съвет на банката, тази концепция да бъде развита в цялостна стратегия за дейността на БНБ в предстоящия шестгодишен период, като за нейното реализиране ще разчита изцяло на хората работещи в БНБ, които са отлични професионалисти.

Съгласно т. 5, от раздел III от процедурните правила г-жа Менда Стоянова отново представи в резюме постъпилите въпроси към всички кандидати за управител на Българската народна банка от вестник „Капитал” и Economix.bg.

В отговор на въпросите г-н Радев отбеляза, че при извършването на проверките акцентът трябва да падне върху оценката на риска за всяка отделна банка. Именно тя ще определи и честотата на надзорните проверки. В случай на малък риск необходимата честота може да означава всеки две години. При по-висок риск поне веднъж годишно. Трябва да се има предвид и капацитета, с който разполага Българската народна банка. В момента в банката има пет екипа, а броят на банките е известен. За да се извърши проверка въз основа на публикация, то изводите в нея трябва да бъдат свързани с оценката на риска. По отношение на присъединяването на страната към Единния банков

надзор и Евророната според него отговорът е по-скоро в качеството и готовността, а не в бързината. В този смисъл присъединяването е „двупосочна улица”, от една страна, трябва страната да бъде готова т.е. да отговаря на съответните критерии, а от друга, следва да се има предвид позицията на Европейската централна банка, Европейската комисия и на страните членки. Тази позиция неизбежно ще бъде повлияна от кризата в Гърция, като това влияние няма да бъде в посока на увеличаване на бързината. По отношение на това дали следва да има държавна банка според г-н Радев по-важно е Българската народна банка да „мери с еднакъв аршин” спрямо всички банки, независимо от вида на техния капитал – частен или държавен. По отношение на констатациите в Доклада на Европейската комисия относно макроикономическите дисбаланси на България той застъпи становището, че споделя изразената от България официална позиция в Брюксел. Нещо повече незабавните мерки, които г-н Радев очерта са насочени именно към реализиране на тази официална позиция на страната.

Във връзка с публичността на действията на Българската народна банка споделя критериите и стандарта, възприети от Европейската централна банка и европейската система на централните банки. По отношение на кризата в Гърция г-н Радев споделя мнението на останалите кандидати, че действията на Българската народна банка и на правителството са напълно адекватни. Той също потвърди, че има готовност за екип, ако бъде избран за управител на Българската народна банка.

Г-жа Менда Стоянова представи въпросите на Института за модерна политика, които са отправени единствено към г-н Радев, но не и към останалите кандидати. Тя групира въпросите по следните теми: 1. Гарантиране на независимостта на Българска народна банка от политически натиск и в тази връзка как кандидатът ще сформира своя екип; 2. Публичност и прозрачност в действията на Българска народна банка, ограничаване на т.нар. професионална тайна, публичност на дневен ред, решения и мерки, приети от Управителния съвет, обявяване на възнагражденията за длъжностите управител и подуправител на БНБ; 3. Няма ли да се накърни допълнително доверието в БНБ, ако избора става при съмнение за легитимност на процедурата за избор на управител на БНБ?

Що се отнася до независимостта от политически натиск г-н Радев подчерта, че Законът за Българската народна банка дефинира ясно и дава законовата рамка за тази независимост. Следователно няма по-сигурен начин за гарантиране независимостта на БНБ от политически

натиск от стриктното изпълнение на разпоредбите на закона и Договора за функциониране на Европейския съюз. Що се отнася до искането за обявяване на Процедурните правила за избор на управител на Българската народна банка за противоконституционни, той счита, че легитимността на процедурата е от компетентността на съответните органи, така че следва да се изчака решението на Конституционния съд.

Накрая г-жа Менда Стоянова представи и въпросите на вестник „19 минути“, които отново са отправени единствено само към г-н Радев, но не и към останалите кандидати. Тя посочи, че има и един въпрос, отправен до нея с оглед изискване за представяне на декларации от кандидатите, техните съпруги, братя и сестри за принадлежност към службите на комунистическия режим. Г-жа Стоянова твърдо подчерта, че изискванията за документите, които кандидатите трябва да представят са описани и приети със Закона за БНБ и по никакъв начин Народното събрание още по-малко Бюджетната комисия би си позволила в процедурните правила за избор да въвежда допълнителни изисквания. Тя информира народните представители, че проект “Инициатива за прозрачни и парламентарни назначения”, който е направил подробно изследване за кандидатите за управител на Българската народна банка, твърди, че и за четиримата кандидата няма данни за принадлежност към службите за сигурност.

Тя отбеляза, че въпросите, които са отправени към г-н Радев са доста заядливи и ги е обощила в четири групи:

Първата група е гарантирането на независимостта на Българската народна банка от политически натиск, при положение, че г-н Радев е бил заместник-министър в шест правителства и дали той счита, че се намира в конфликт на интереси при положение, че сестра му Радостина Радева заема мениджърски пост в Уникредит Булбанк.

Втората група са мерки за подобряване на банковия надзор и неговата ефективност, така че след Корпоративна търговска банка да бъдат преодолени рисковете от следващи банкови фалити и дали споделя тезата, че фалитът на Корпоративна търговска банка е опит да се събори Валутния борд в България.

Трета група е дали сценарият Молдова на верижни банкови фалити е възможен в България.

Четвъртата група съдържа въпроси от абсолютно лично естество: за личните отношения на господин Радев с господин Орешарски, с госпожа Кристалина Георгиева, с господин Бойко

Борисов, с господин Местан и т.н. на които въпроси тя предложи кандидатът да не отговаря.

Г-н Радев благодари за поставените му въпроси, независимо от техния тон, като посочи, че на някои от тях вече е отговорил. По отношение на твърдението за конфликт на интереси, той посочи, че всеки който има съмнение може да отправи запитване до компетентната комисия и да получи отговор. Що се отнася до твърдението, че фалитът на КТБ е опит да се събори Валутния борд в България, той заяви, че не отдава голямо внимание на конспирациите. Според него конспирациите имат значение там, където институциите са слаби. По отношение на Молдова, той заяви, че никога не е имал професионални отговорности в Молдова и поради това не може да разбере въпроса. Що се отнася до въпросите от лично естество те затова са и лични, защото не са обект на публични дискусии.

Към кандидата бяха зададени въпроси от народните представители Емил Димитров – дали екипът на г-н Радев ще бъде от България или от чужбина, какво е мнението му за банкерите в България и накрая смята ли, че ще събере необходимата подкрепа в Народното събрание при положение, че се оспорват Процедурните правила за избор на управител на Българската народна банка в Конституционния съд от 73 народни представители, от Петър Чобанов – къде вижда мястото на звеното за реструктуриране – дали смята да създаде ново управление или ще бъде в управление „Банков надзор“; в каква ситуация ще критикува правителството, с оглед независимостта на Централната банка и на последно място, ако бъде избран за управител дали е готов да поеме отговорност и да посочи технократски екип на базата на неговите способности, а не толкова на политически пазарлък, от Николай Александров – дали разполага с анализ на каква стойност ще възлезе печатането на нови банкноти и дали възнамерява първо да се обърне към печатницата на БНБ, която стана съвместно дружество с Шарл Обертюр Груп, или директно ще проведе конкурс и на последно място дали е изготвил сам експозето или с екип, от Георги Търновалийски – какви ще са недостатъците, ако звеното за реструктуриране на банки се намира извън Българската народна банка, от Димитър Танев – дали г-н Радев предпочита да има подкрепата на Реформаторския блок при гласуването или да избере някои от настоящия състав на БНБ и да го предложи за следващ мандат, от Георги Кадиев – какви гаранции би дал, че Българската народна банка няма да продължава да бъде институция, която е силно политизирана, поради което и нейния имидж в обществото е сведен до много ниско ниво.

В отговор на поставените въпроси г-н Радев посочи, че звеното за реструктуриране няма да бъде в управление „Банков надзор“, а по-скоро в управление „Банково“ или на директно подчинение на Управителя на банката. Това ще се уточни едва след избора на екип. Г-н Радев заяви, че ще реагира винаги, когато види, че се приемат решения, които не са в подкрепа на финансовата стабилност. Според него следва да се институционализират отношенията между Българската народна банка и Министерство на финансите, за да може въпросите да се решават най-оперативно. На този етап той не вижда нито един опит или намерение да се работи против финансовата стабилност от страна на правителството, което е и причината да се съгласи да се кандидатира за поста управител на Българската народна банка. По отношение на избора на подуправители определено неговият избор ще бъде технократски, като изисква първо почтеност, и след това експертиза от кандидатите. Г-н Радев заяви, че има отлични впечатления от банкерите в страната както от изявените банкери от неговата генерация, така и от по-младото поколение. В отговор на въпроса на г-н Александров г-н Радев посочи, че в момента не разполага с финансова обосновка за смяната на текущи емисии, но това е важен проект, тъй като тези банкноти са в обръщение повече от 5 г., а през това време защита и много други изисквания са се променили драстично. Той застъпи тезата, че този проект ще бъде осъществен чрез търг, тъй като по този начин се сваля много цената. Г-н Радев посочи, че структурата и основното съдържание на цялото резюме е подготвено от самия него, след което е консултирано с хората, с които той смята да работи, в резултат на което са направени някои промени. По отношение на въпроса на г-н Танев, г-н Радев заяви, че не е в състояние да отговори. Той отново подчерта, че изборът на подуправители ще бъде на база тяхната почтеност и експертиза. На въпроса на г-н Кадиев г-н Радев отговори, че от контактите му с хората на експертни равнища няма впечатление Българската народна банка да е силно политизирана. Едно от нещата, на които ще държи изключително много, ако бъде избран, е Банката да е максимално отдалечена от политически влияния.

Комисията по бюджет и финанси установи, че четиримата кандидати отговарят на законовите изисквания за заемане на длъжността управител на Българската народна банка. Натрупаният експертен, административен и управленски опит от предложените кандидати, както и придобитите от тях квалификации са положителни предпоставки за осъществяването на компетентно и отговорно управление на Българската народна банка.

Въз основа на проведеното изслушване Комисията по бюджет и финанси предлага на Народното събрание да разгледа и гласува предложените кандидатури на **Бисер Стоянов Манолов, Виктор Иванов Йоцов, Григорий Цветанов Вазов и Димитър Борисов Радев** за управител на Българската народна банка по реда на раздел IV от Процедурните правила, за което прилага към настоящия доклад проект на решение за всеки един кандидат.

Въз основа на подадена оставка до Народното събрание с писмо №507-00-15 от 23.06.2015 г. от Иван Ганчов Искров като управител на Българската народна банка считано от 10 юли 2015 г. Комисията по бюджет и финанси с 17 гласа „за”, без „против” и „въздържал се” предлага на Народното събрание да **освободи Иван Ганчов Искров** от длъжността управител на Българската народна банка.

**ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
КОМИСИЯТА
ПО БЮДЖЕТ И ФИНАНСИ;**

МЕНДА СТОЯНОВА

**РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
НАРОДНО СЪБРАНИЕ**

Проект!

Р Е Ш Е Н И Е

за избиране на управител на Българската народна банка

Народното събрание на основание чл. 84, т. 8 и чл. 86, ал. 1 от Конституцията на Република България и чл. 12, ал. 1 от Закона за Българската народна банка

Р Е Ш И:

1. Избира **Бисер Стоянов Манолов** за управител на Българската народна банка с мандат 6 години.
2. Решението влиза в сила от деня, следващ деня на избора.

**РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
НАРОДНО СЪБРАНИЕ**

Проект!

РЕШЕНИЕ

за избиране на управител на Българската народна банка

Народното събрание на основание чл. 84, т. 8 и чл. 86, ал. 1 от Конституцията на Република България и чл. 12, ал. 1 от Закона за Българската народна банка

РЕШИ:

1. Избира **Виктор Иванов Йоцов** за управител на Българската народна банка с мандат 6 години.
2. Решението влиза в сила от деня, следващ деня на избора.

**РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
НАРОДНО СЪБРАНИЕ**

Проект!

РЕШЕНИЕ

за избиране на управител на Българската народна банка

Народното събрание на основание чл. 84, т. 8 и чл. 86, ал. 1 от Конституцията на Република България и чл. 12, ал. 1 от Закона за Българската народна банка

РЕШИ:

1. Избира **Григорий Цветанов Вазов** за управител на Българската народна банка с мандат 6 години.
2. Решението влиза в сила от деня, следващ деня на избора.

**РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
НАРОДНО СЪБРАНИЕ**

Проект!

РЕШЕНИЕ

за избиране на управител на Българската народна банка

Народното събрание на основание чл. 84, т. 8 и чл. 86, ал. 1 от Конституцията на Република България и чл. 12, ал. 1 от Закона за Българската народна банка

РЕШИ:

1. Избира **Димитър Борисов Радев** за управител на Българската народна банка с мандат 6 години.
2. Решението влиза в сила от деня, следващ деня на избора.

**РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
НАРОДНО СЪБРАНИЕ**

Проект!

Р Е Ш Е Н И Е

за освобождаване на управителя на Българската народна банка

Народното събрание на основание чл. 84, т. 8 и чл. 86, ал. 1 от Конституцията на Република България във връзка с чл. 12, ал. 7 от Закона за Българската народна банка

Р Е Ш И:

1. Освобождава **Иван Ганчов Искров** от длъжността управител на Българската народна банка.
2. Решението влиза в сила от деня, следващ деня на избора.